

La polarització del Brexit i nou claus més per entendre la patacada de May

Els resultats mostren la insatisfacció existent al Regne Unit i els dubtes de sectors importants sobre la sortida de la UE | El terrorisme, el paper de Trump i la premsa sensacionalista també han jugat un paper determinant

Theresa May, divendres passat, després de la patacada.

Les eleccions al Regne Unit han deixat un paisatge inimaginable fa només uns dies (<http://www.naciodigital.cat/noticia/132627/menys/may/previst>) . La primera ministra, orgullosa, volia presentar-se davant el món com la guardiana del vell esperit imperial britànic després d'haver derruït l'oposició. Però al continent ja l'esperen, i quan defensi la seva visió de com vol acordar el Brexit sabrà que té mig país en contra. Per més inri, els unionistes del DUP als que necessita per governar són tan conservadors com ella, però més favorables a un Brexit suau.

Ara, May es trobarà amb dificultats enormes per tirar endavant el seu programa. El laborisme està dempeus i amb moral renovada. Escòcia vigila i, tot i el retrocés de l'SNP, sap que té l'enemic tory ferit. Per la dreta, Nigel Farage amenaça de tornar al primer pla si el Brexit és qüestionat. Què ha passat? Aquestes són algunes de les claus que expliquen uns resultats que han sacsejat el país.

1. La revenja del Remain

El Brexit divideix i polaritza la societat britànica. May ha volgut encarnar el sentiment més euroescèptic, però ha oblidat que un 48% dels britànics van votar per continuar a la UE. I que en el 52% pro-Brexit, una part important ho va fer per protestar més que per sortir de la Unió. Els

resultats tenen un regust de revenja. La promesa de Corbyn d'apostar per mantenir el país dins del mercat únic ha atret cap a ell els partidaris d'un Brexit suau. I una franja de conservadors proeuropeus pot haver votat pels liberals, que han recuperat alguns escons.

2. El sistema electoral ajuda els conservadors

El Partit Conservador ha guanyat, però el seu grup parlamentari no és proporcional al percentatge de vots. Ha tret 318 escons per 261 dels laboristes (<http://www.bbc.com/news/election/2017/results>), però la diferència de vots és molt petita: 42,4% pels conservadors i 40% pels laboristes. El sistema electoral, majoritari, amb el país dividit en 650 districtes, fa que un partit pot assolir una àmplia majoria imposant-se per la mínima si aconsegueix arribar primer a la majoria de circumscripcions ni que sigui per un grapat de paperetes. La suma de laboristes, liberals i nacionalistes escocesos i gal·lesos és clarament majoritària en vot popular.

3. La participació

Ha estat de les més elevades dels darrers anys, el 68,7%. En les eleccions del 2015 va ser del 66% i en les del 2010 del 65%. Cal remuntar-se a les de 1997, les primeres que va guanyar Tony Blair, amb el 71% de participació, per trobar un percentatge superior. Sembla que el vot jove, una de les incògnites de la campanya que els laboristes van fer un gran esforç per mobilitzar, va tenir un paper important en el bon resultat laborista.

4. La demagògia de la premsa sensacionalista

El paper de la premsa ha tornat a ser cabdal. Però potser menys que en altres ocasions. Les portades insultants contra Corbyn de rotatius com *Daily Mail* i *The Sun* (<http://uk.businessinsider.com/corbyn-supporters-buy-bin-burn-copies-of-daily-mail-the-sun-election-day-2017-6>) -que el dia de les eleccions va mostrar el líder laborista dins d'un cubell de la brossa- van generar forta polseguera. Aquest cop, els laboristes s'han mogut bé a les xarxes per contrarestar la pressió dels sensacionalistes de dretes.

5. Càstig a la prepotència

La imatge de prepotència de Theresa May va jugar en contra seva. La primera ministra va explicitar el menyspreu per l'oposició negant-se a anar a un debat televisiu amb els altres líders. En el seu lloc, va enviar la ministra de l'Interior, Amber Rudd. La seva tossuderia per voler controlar ella el manifest programàtic dels conservadors també va ser un error, que es va plasmar en la proposta de retallar l'ajuda a la dependència a la gent gran.

6. El coqueteig amb l'extrema dreta

May anava a guanyar al preu que fos i va optar per fer-se amb els vots dels populistes de l'UKIP. El seu coqueteig amb la franja més reaccionària de la societat va arribar al punt de proclamar que, si era necessari, per garantir la seguretat calia sacrificar els drets humans (<http://www.bbc.com/news/election-2017-40181444>). Un ampli sector de l'opinió ha rebutjat aquesta línia.

7. Els atemptats no van ajudar els conservadors

Els atemptats que s'han produït durant la campanya -un a Manchester, l'altre a Londres- no semblen haver ajudat els conservadors. Un fet per analitzar, ja que quan el tema de la seguretat entra de ple en una campanya, sol beneficiar les posicions conservadores. A més, May va ser ministra de l'Interior i se la veu més còmoda parlant d'ordre públic i seguretat que no pas de relacions internacionals.

8. Trump (i Sanders) treuen el nas

La campanya també ha tingut la seva petjada nord-americana. Després de l'atemptat de Londres, Donald Trump va protagonitzar una enganxada amb Sadiq Khan (<https://www.theguardian.com/us-news/2017/jun/05/twitter-users-defend-london-mayor-against-donald-trump-taunts>), l'alcalde laborista de Londres, després que aquest demanés als ciutadans de la capital que no s'havien d'alarmar. Trump va aprofitar l'atac per defensar una política immigratòria restrictiva.

Si Trump ha aparegut en campanya, també ho ha fet Bernie Sanders. El polític demòcrata ha felicitat Corbyn pel seu resultat, però ja abans s'havien intercanviat missatges de simpatia. Alguns analistes han trobat similituds entre el discurs de tots dos líders, amb missatges populistes i de crítica a les elits.

9. L'atractiu de l'anticarisma

Corbyn arrossega des de la seva elecció com a líder del laborisme l'estigma de ser un dirigent anticarismàtic. Als seus 68 anys, amb imatge poc fotogràfica, els seus estrategues han sabut capitalitzar la imatge del laborista com un home autèntic, gens demagog, allunyat dels grups d'interès i que diu el que pensa amb honestat. Aquest missatge ha arribat a l'electorat.

10. El pes del vot tory escocès

Ruth Davidson s'ha convertit en una dona poderosa en el partit Conservador. Després d'anys de no tenir presència rellevant a Escòcia, els *tories* han arrabassat tretze escons als nacionalistes escocesos. Tretze diputats que valen el seu pes en or. Davidson ha fet un discurs contrari a un segon referèndum, aplegant el vot antisobiranista, i alhora amb una imatge moderna allunyada del conservadorisme tradicional.